

*Jeg kan løfte et hus, jeg kan standse et tog,
jeg kan fløjte på tyve forskellige sprog.*

*Jeg kan synge en sang så den vælter min mor.
Du kan tro jeg bli'r skrap når engang jeg bli'r stor.*

- *Halfdan Rasmussen*

Personlige kompetencer

Børn udvikles, når mulighederne er så gode og alsidige, at rigtigt mange af børnenes potentialer kommer frem i lyset, via oplevelser gennem medmennesker og omverden. Vi skal tage udgangspunkt i hvert barns forudsætninger, og barnet skal opleve sig forstået, set og accepteret. Barnet skal opmuntres til læring og udvikling gennem de voksnes engagement og kærlighed. Vi skaber et miljø, hvor hvert barn oplever sig som vigtig for helheden, og skaber omsorg og tryghed ved faste rytmer og rutiner, hvilket gør at børnene i egen takt kan erfare sig selv.

For at børnene oplever størst mulig omsorg og tryghed, er hele børnehaven indrettet så den ligner et hjem mest muligt, og vi voksnes gøremål er så hjemlige som muligt. Alt hvad vi udfører af arbejdsprocesser har et formål, er gennemtænkt, har en begyndelse, et forløb og en slutning, og børnene har muligheder for at deltage, og guides ofte ind i de forskellige arbejdsprocesser. Når børnene handler, ser vi, at de føler sig værdsatte og fokuserer på processen: De gør noget værdifuldt i deres omverden. Børnene har muligheder for at lære, hvordan ting forløber i praksis, og kan derved forholde sig til livets nære ting, nemlig at vokse og at dygtiggøre sig ved at erfare fundamentale færdigheder.

Børnene kan udvikle sig alsidigt, da de i børnehaven har daglig kontakt med forskellige voksne. For at børnene kan udvikle sig så harmonisk som muligt, forsøger vi voksne at blive gode forbilleder, for eksempel ved at gøre os nyttige i nødvendige praktiske beskæftigelser og ved, at vi udvikler os gennem selvindsigt og selverkendelse, og at vi anerkender og bruger hinandens forskelligheder i den pædagogiske praksis.

Blandt andet for at være på forkant med det enkelte barns udvikling sætter vi ansatte os dagligt sammen 10 - 15 minutter, hvor vi reflekterer over Rudolf Steiners dagsvers og andre tekster, gårsdagens pædagogiske praksis, både i forhold til gruppen og det enkelte barn. Hvad fungerer og hvad fungerer ikke? Hvilke børn skal vi have et ekstra øje på? Og hvordan kan det enkelte barns

udvikling her og nu tilgodeses under sanglegen, i eventyrstunden, ved dagens pædagogiske aktiviteter og under de praktiske beskæftigelser?

For at få en så stor viden som muligt om det enkelte barn, og for at opbygge tillid mellem forældre og børnehaven, er der en meget grundig samtale, på cirka 1 time, med forældrene 3 måneder efter børnehavestart. Fokus er på hele barnets livshistorie, fra graviditet og fødsel. Sådan opnås et kendskab til både barn og forældre. Desuden samtales der om gensidige forventninger.

For at børnene kan få lysten til, og mulighederne for at lege så frit, fantasifuldt og alsidigt som muligt, sker dette bedst ved at børnene oplever en fast dags- uge- og årsrytme som giver dem den trygge ramme for ro og fordybelse, som der er brug for under legen.

Legehjørner giver muligheder for leg, når der er rigeligt legetøj til alle, fremstillet af gode naturmaterialer der er meget lidt forarbejdede. At legematerialerne er meget lidt forarbejdede, og nogle slet ikke, gør at de rummer mange muligheder. En simpel træstub kan, alt efter hvad der er brug for, være en hest, et bord, et komfur, en dukkeseng, en rumraket og en racerbil. Det er vores overbevisning at hvert enkelt barn udvikler sin egen fantasi bedst med legetøj der rummer mange muligheder. Sanglegstunden skaber muligheder for børnenes personlige udvikling, blandt andet ved at de kan udleve sig gennem forskellige roller i sanglegen. Under sanglegen har de voksne meget tæt kontakt til alle børn og deres følelsesmæssige udvikling kan følges dagligt, og desuden kan sanglegen tilrettelægges sådan at børn med særlige behov tilgodeses.

Børnene kan udvikle sig gennem kunstneriske aktiviteter, ved at have adgang til tegnepapir og farver. Nogle børn har brug for en opmuntring til at tegne, andre tegner i et væk. Børnetegningerne viser ofte et barns indre oplevelser og udvikling. Børnene lærer ved de ugentlige maledage, hvor der males "vådt i vådt", hvordan alle regnbuens farver fremkommer som blandinger af primærfarverne rød, gul og blå.

Ugentligt har børnene en eurytmidag, hvor en uddannet eurytmist udfører kunststarten eurytmi, og hvor børnene lærer at udtrykke indre sjælelige oplevelser gennem bevægelse. Nogle af målene for at barnet udvikler sig personligt:

- At barnet føler tryghed og er harmonisk
- At barnet udvikles sundt – fysisk og motorisk, følelsesmæssigt og kognitivt.
- At barnet udtrykker glæde og

nysgerrighed. • At barnet er kærligt og omsorgsfuldt overfor de andre børn samtidigt med at det bevarer sin integritet.

Når vi har mistanke om at et barns udvikling er truet på nogle områder, ved stærk uro, ensidige bevægelser, sygdomme, dårligt sprog o.a, iagttages barnet i første omgang af en primærperson og forældrene kontaktes. Børnehaven har en mappe med tilhørende iagttagelser af det enkelte barn. De evalueres mindst én gang årligt og ved særlig indsats evalueres mappen efter en tidsangivet periode.

Det tilstræbes så vidt muligt at børn med særlige behov kan deltage f. eks. i sangleg, skovture og udendørs aktiviteter på lige fod med de øvrige børn, og vi har den holdning at forskellighed er et potentiale, der kan tilføre fælleskabet nye muligheder.

At vi som udgangspunkt har børn i en alder, hvor der er størst mulighed for inklusion, gør dog at vi til enhver tid må afgøre, om vi har, og kan få, de nødvendige ressourcer til at rumme alle børn, og hvilke konsekvenser det vil få for børnehaven, hvis grænsen overskrides.

Som privat børnehave har vi friheden til at vælge og skelne, og vi må til enhver tid kunne tilgodese alle børn. Og så snart vi bevæger os ud over normal udvikling i forhold til alder, må vi overveje om vi kan rumme et barn der har særlige behov, med de ressourcer der er til rådighed.

For at barnet i sit indre kan skabe mening og forståelse for sin egen tilstedeværelse her på jorden, har vi den årlige fødselsdagsfejring i børnehaven. Barnet kommer sammen med sin familie. Barnet er da centrum for sit helt personlige fødselsdageventyr og kan erfare sin individuelle tilstedeværelse som værdifuld for sin familie og for børnehavens fællesskab; at det har sin plads her og i den helt store sammenhæng i allervideste betydning. Vi sender et fødselsdagslys rundt og synger:

Sig himlen glædes hver gang på jord et menneskebarn skal fødes, da lyder englenes jubelkor hvor blinkende stjerner mødes.

Vi alle glædes hver gang på jord et fødselsdagslys vi tænder. Vi rækker hænderne mod dit bord til Rasmus vi lyset sender.